

บทที่ 1

การเข้ามาของชาวยุโรป

หัวเรื่อง

1. การเข้ามาของโปรตุเกส
2. โปรตุเกสสร้างหอการค้าตามเมืองชายทะเล
3. สาเหตุความเสื่อมอำนาจของโปรตุเกส
4. มรดกทางวัฒนธรรมที่โปรตุเกสเหลือไว้ในอินเดีย
5. การเข้ามาของดัตช์
6. เหตุที่ดัตช์ไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการค้า
7. การเข้ามาของเตนมาร์ค
8. การเข้ามาของอังกฤษ
9. บริษัทการค้าอังกฤษ
10. การเข้ามาของฝรั่งเศส
11. เมืองสำคัญทางการค้า

สาระสำคัญ

1. ศึกษาการเข้ามาของยุโรปชาติต่าง ๆ
2. ศึกษาวัตถุประสงค์การเข้ามาของยุโรปชาตินั้น ๆ
3. ศึกษาวิธีการสร้างอำนาจทางการค้าของชาวยุโรป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงการแสวงหาอำนาจทางการค้าและการเมืองของยุโรปต่าง ๆ ในยุคล่าอาณานิคม
2. เพื่อให้ทราบถึงวิวัฒนาการทางการเดินเรือของยุโรป
3. เพื่อให้ทราบถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และมรดกทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ของยุโรปที่เหลือไว้ในอินเดีย

การเข้ามาของชาวยุโรป

ชาวต่างประเทศสามารถเข้ามาติดต่อกับอินเดียได้ 2 ทาง คือทางบก และทางทะเล ทางบกคือทางพรมแดนด้านตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดีย บริเวณช่องแคบโบลัน (Bolan Pass) และช่องแคบไคเบอร์ (Khyber Pass) ในอัฟกานิสถาน และดูเหมือนว่าชาวมุสลิมจะใช้เส้นทางนี้เข้ามาสู่กรานอินเดียในศตวรรษที่ 15 ระยะต่อมา กษัตริย์

ช่องเขาไคเบอร์

มุสลิมแห่งราชวงศ์โมกุล ให้ความสำคัญแก่เส้นทางนี้เป็นอย่างมาก จึงได้พยายามตรึงกำลังส่วนใหญ่ ให้อยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ เพื่อป้องกันข้าศึกที่อาจเข้ามาโจมตีอินเดียโดยทางสายนี้ อย่างไรก็ตาม กษัตริย์โมกุลก็ไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญทางทะเล จึงไม่ได้สร้างกองทัพเรือที่เข้มแข็งเอาไว้ เพื่อป้องกันประเทศ บรรดาเจ้าผู้ครองแคว้นต่าง ๆ ของอินเดียสมัยนั้น มีเจ้าผู้ครองแคว้นมารธา (Maratha) แห่งเด็วเท่านั้น ที่

มองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ และทางทะเลนี้เองที่พ่อค้าชาวยุโรปเดินทางเรือเข้ามาค้าขายโดยตรงกับอินเดียได้สำเร็จ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการติดต่อกับชาวต่างประเทศ อันเป็นผลให้ประวัติศาสตร์อินเดียต้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในเวลาต่อมา

อันที่จริง ชาวตะวันตกรู้จักอินเดียมาก่อนการรุกรานของอเล็กซานเดอร์ ในปี 327 ก่อนคริสต์ศตวรรษ แต่ทั้ง ๆ ที่รู้จักยังไม่มีการติดต่อกันโดยตรงระหว่างอินเดียกับ

ถนนที่ผ่านช่องเขาโคเบอร์

ชาติตะวันตก ทั้งนี้เพราะการค้าขายของประเทศต่าง ๆ ส่วนมากจะผ่านเมืองอเล็กซานเดรีย ในแอฟริกาเหนือ¹ กล่าวคือพ่อค้าชาวอินเดียจะขนส่งค้าลงที่เมืองท่าสุรัต (Surat) ในแคว้นคุชรัต (Gujarat) ผ่านต่อไปยังเมืองอเล็กซานเดรีย แล้วไปขายที่ประเทศตะวันตก โดยขนส่งค้าขึ้นที่เมืองเวนิซ และเมืองเจนัวในประเทศอิตาลี หลังจากนั้นจึงส่งต่อไปยังประเทศต่าง ๆ ในยุโรป

ในคริสต์ศตวรรษที่ 7 พวกโมฮัมมะดัน (Mohammadans) ได้เข้ายึดครองอียิปต์ การค้าขายทุกชนิดระหว่างยุโรปกับอินเดียก็หยุด อย่างไรก็ตามอินเดียก็ยังทำการค้าบางอย่างต่อไปโดยผ่านเมืองคอนสแตนติโนเปิล อันเป็นนครหลวงของจักรพรรดิโรมันในสมัยนั้น ต่อมาเมืองนี้ก็ตกอยู่ในอำนาจของพวกคริสเตียนเป็นเวลานานหลายปี แต่ในปี 1453

---

¹ปัจจุบันอเล็กซานเดรียเป็นเมืองท่าเรือในอียิปต์

พวกมุสลิมเตอร์กียึดเอาเมืองนี้ เพื่อเป็นเส้นทางระหว่างยุโรปและอินเดีย²

การเข้ามาของโปรตุเกส

โปรตุเกสเป็นชาวยุโรปชาติแรกที่แล่นเรือเข้ามาในประเทศอินเดีย โดยการนำของ วาสโก ดา กามา (Vasco Da Gama) ด้วยการคุมเรือรบ 3 ลำแล่นผ่าคลื่นลมด้วยความยากลำบากเป็นเวลานานถึง 11 เดือนเศษ จึงถึงเมืองท่ากาลิคัต (Calicut)

วาสโก ดา กามา

ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1498 การที่วาสโก ดา กามาสามารถแล่นเรือมาถึงอินเดียได้ในครั้งนั้น นับเป็นก้าวสำคัญที่สุดในการเปิดศักราชใหม่ ระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก เพราะก่อนนั้นเป็นการติดต่อกันระหว่างชาวตะวันตกกับชาวตะวันออกด้วยอาศัยทางบกเท่านั้น และที่สำคัญที่สุดได้ก่อให้เกิดประวัติศาสตร์ที่สำคัญหลายอย่างให้แก่อินเดียและแก่โลกในเวลาต่อมา เพราะเมื่อวาสโก ดา กามา กลับไปประเทศโปรตุเกสในปีต่อมา ชื่อนี้ก็ค่อย ๆ แพร่หลายกระจายไปทั่วยุโรป พวกพ่อค้าชาวยุโรปต่างก็ทยอยกันมาแสวงหาโชคลาภในอินเดีย ซึ่งให้แก่ชาว

โปรตุเกส ฮอลันดา เดนมาร์ก สวีเดน อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น และพ่อค้าเหล่านี้ต่างก็ตั้งหอการค้าของตนเอง กระจายไปตามเมืองชายฝั่งทะเลของอินเดียหลายแห่ง³

² คณีย์ ไชยโยธา, **ประวัติศาสตร์เอเชียใต้ยุคกลางและปัจจุบัน**, หน้า 67-68

³ ทวี ทวีวาร, รศ.ดร., **ประวัติศาสตร์เอเชียใต้ภายหลังประกาศเอกราชจนถึงปัจจุบัน**, หน้า 6

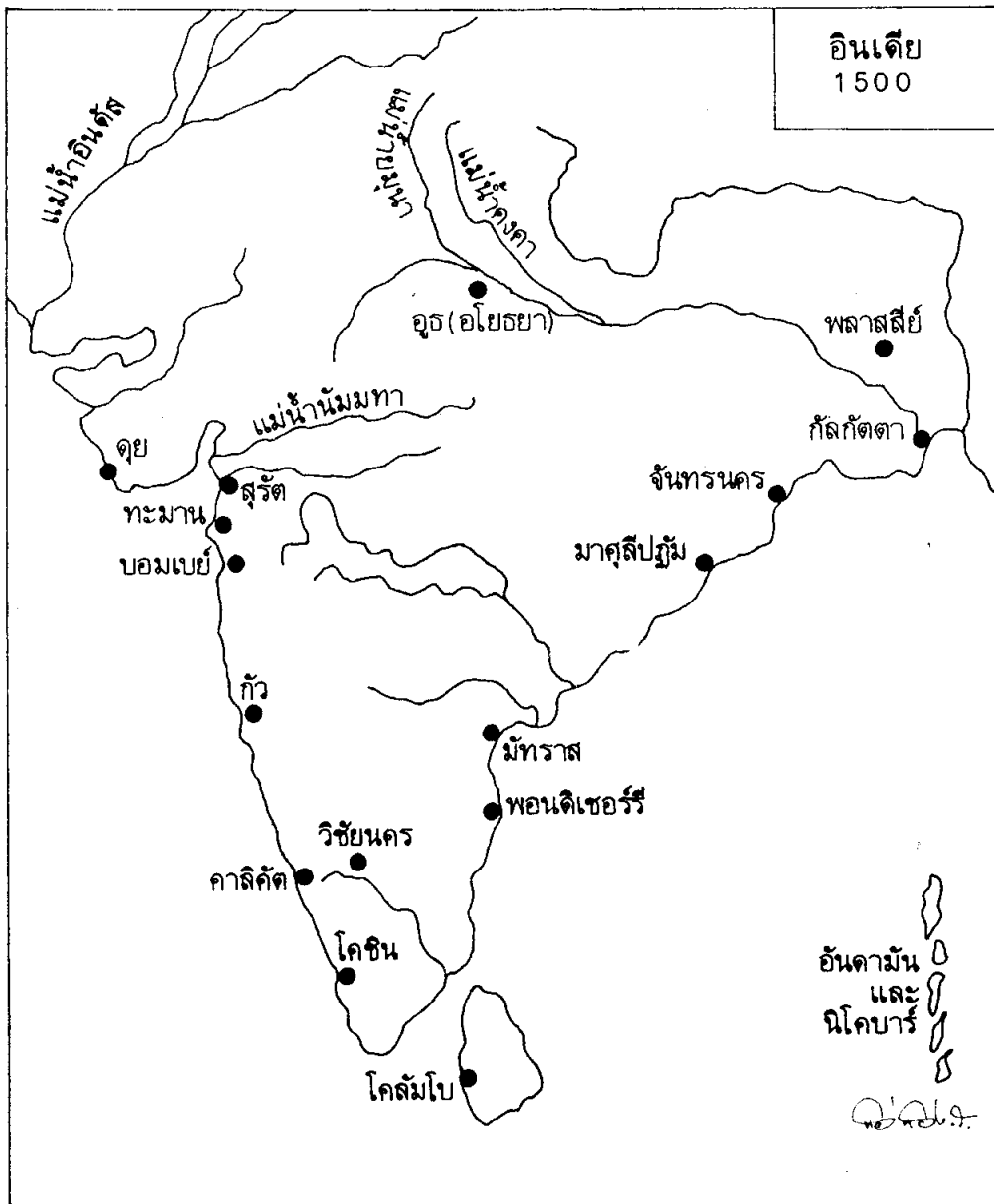
การเข้ามาของวาสโก ดา กามา ในอินเดียครั้งนั้น มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการ คือ เพื่อเผยแพร่คริสต์ศาสนา และเพื่อต้องการทองคำ (Christians and Gold) และเขาได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากข้าหลวงชาวฮินดูแห่งเมืองท่ากาลิคัต จึงเป็นการเปิดช่องทางให้พ่อค้าชาวโปรตุเกสเข้ามาทำการค้าขายในประเทศอินเดียมากขึ้น

9 มีนาคม 1500 นายเปโตร อัลวาเรซ คาบรอล (Pedro Alvarez Cabral) ผู้นำคณะชาวโปรตุเกสรุ่นที่ 2 ได้นำขบวนเรือ 13 ลำมาถึงอินเดียเพื่อแสวงหาสินค้าต่าง ๆ โดยเฉพาะเครื่องเทศ แต่พ่อค้าชาวโปรตุเกสรุ่นนี้ไม่ดำเนินการค้าขายในขอบเขตที่ได้รับอนุญาต กลับพยายามที่จะมีอำนาจทางการเมือง และอยากจะเป็นใหญ่ในเขตทะเลทางตะวันออกแต่เพียงผู้เดียว พวกเขาจึงมุ่งที่จะทำลายผลประโยชน์ของพ่อค้าชาวอาหรับที่มาติดต่อค้าขายในอินเดียนานแล้ว

เพราะเหตุดังกล่าว จึงทำให้โปรตุเกสกลายเป็นศัตรูกับราชาฮินดู ผู้ครองเมืองกาลิคัต ซึ่งมีความร่ำรวยเพราะได้รับผลประโยชน์จากการติดต่อค้าขายกับพวกอาหรับ พวกโปรตุเกสจึงได้พากันแสวงหาอำนาจทางอินเดียตอนใต้ โดยการผูกมิตรและขอสัมปทานที่ดินเพื่อสร้างสถานีการค้าจากราชาแห่งเมืองโคชิน (Cochin) ซึ่งเป็นอริราชศัตรูสำคัญของราชาแห่งเมืองกาลิคัต ยังผลให้โคชินซึ่งมีท่าเรือดี กลายเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าของโปรตุเกสในอินเดีย

ค.ศ. 1505-1509 เดอ อัลมีดา (De Almeida) ได้มาเป็นอุปราชคนแรกประจำอินเดีย พร้อมกับกองทหารเรือ 22 ลำ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อตั้งรากฐานทางการค้าให้มั่นคง ตามความเป็นจริงแล้ว อัลมีดาไม่ปรารถนาที่จะเข้ามาตั้งรากฐานในอินเดียแม้แต่น้อย เพียงต้องการนำโปรตุเกสก้าวไปสู่ความเป็นมหาอำนาจทางการเดินเรือเท่านั้น ระยะต่อมาอัลมีดา ประกาศนโยบาย "Blue Water" ซึ่งหมายความว่า "ทะเลทั้งหมดต้องเป็นของโปรตุเกสเพียงชาติเดียว" ในปี 1509 อัลมีดาพร้อมทั้งบุตรชายถูกกองเรือรบของอียิปต์ฆ่าตายในทะเล โปรตุเกสส่งคนใหม่มาเป็นอุปราชแทน⁴

⁴V.D. Mahajan, *India Since 1526*, pp. 2-3

อินเดียสมัยติดต่อกับค้าขายกับโปรตุเกส

ค.ศ. 1509 อัลฟอนโซ เดอ อัลบูเกอรกีว (Alfonso De Albuquerque) ซึ่งอดีตเคยเป็นผู้บังคับการกองเรือรบย่อยของโปรตุเกส ได้รับแต่งตั้งให้มาเป็นอุปราชแทน

อัลบูเกอรกีว

อัลมีดา และเป็นผู้วางรากฐานการมีอำนาจ และการขยายอาณานิคมของประเทศโปรตุเกส เช่นในปี 1510 สามารถพิชิตเมืองท่าที่มั่งคั่งเมืองหนึ่งของอินเดียได้คือ กัว (Goa) ซึ่งต่อมาก็เป็นอาณานิคมของโปรตุเกสเพียงแห่งเดียวที่พึ่งได้รับเอกราชเมื่อเร็ว ๆ นี้ อัลบูเกอรกีว มีนโยบายที่จะสร้างความมั่นคงให้แก่อาณานิคมของโปรตุเกส และขยายตลาดการค้าของโปรตุเกสให้กว้างขวาง ในการที่จะสร้างความมั่นคงให้แก่พ่อค้าของชาวโปรตุเกส เขาได้สนับสนุนให้ชาวโปรตุเกสแต่งงานกับชาวอินเดีย แต่สิ่งที่เขาได้ประมาทมากที่สุดคือ การกระทำตนเป็นศัตรูกับชาวมุสลิม อย่างไรก็ตามอาณานิคม

ของโปรตุเกสก็อยู่ในความสงบจนกระทั่งเขาเสียชีวิต ในปี ค.ศ. 1515

โปรตุเกสสร้างหอการค้าตามเมืองชายทะเล

อุปราชโปรตุเกสประจำอินเดียคนต่อ ๆ มาต่างก็พยายามสร้างหอการค้าของตนที่เมืองคุย (Diu) เมืองทะมาน (Daman) เมืองซัลเซตตี (Salsette) เมืองโจล (Chaul) เมืองบัสเซน (Bassein) เมืองซานโธเม (San Thome) เมื่อโปรตุเกสเจริญถึงขีดสุดแล้วก็ค่อย ๆ สูญเสียอำนาจตามหัวเมืองเหล่านี้แก่เจ้าผู้ครองนครอินเดียไปทีละน้อย คงเหลือแต่เมืองคุย ทะมาน และกัว ซึ่งโปรตุเกสยังคงรักษาอำนาจเอาไว้ได้

ที่กัว โปรตุเกสทำการค้าขายได้กำไรอย่างงดงามกับรัฐฮินดูรัฐหนึ่ง ชื่อวิชัยนคร (Vijaynagar) โดยเอาสินค้ามาจากอาหรับมาแลกเปลี่ยนกับทองคำ หินที่มีค่า และพืชผลเมืองร้อนอื่น ๆ ในปี ค.ศ. 1565 บรรดาสุลต่านแห่งเดคข่าน ได้ยกกองกำลังมา

ทำลายวิชัยนคร ผลกำไรของโปรตุเกสก็ลดน้อยถอยลงไปด้วย แม้กระนั้นโปรตุเกสก็ยังคงรักษาไว้ได้อย่างมั่นคง โดยที่เจ้าผู้ครองนครต่าง ๆ ไม่กล้าแตะต้อง

การค้าของโปรตุเกสรุ่งเรืองที่สุดในศตวรรษที่ 16 กิจการค้าขยายตัวไปยังมะละกา และผูกขาดการควบคุมสินค้าเครื่องเทศในหมู่เกาะมาเลเซีย การที่โปรตุเกสดำรงความเจริญทางการค้าอยู่ได้สมัยหนึ่งเช่นนี้ เพราะมีอำนาจทางทะเลสนับสนุน ต่อมาเมื่อกระบวนเรือพุกัดซ์ และอังกฤษซึ่งเป็นชาติที่มีกำลังทางทะเลมากกว่า ออกมาค้าขายในคริสต์ศตวรรษที่ 17 อำนาจของโปรตุเกสก็ค่อย ๆ เสื่อมลง และในที่สุดก็สูญเสียดินแดนให้แก่ชาติที่มีอำนาจมากกว่า

สาเหตุความเสื่อมของโปรตุเกส⁵

ถึงแม้ว่าโปรตุเกสจะเป็นชาติแรกที่เข้ามาค้าขายในอินเดียก็ตาม ชาวโปรตุเกสได้เลิกล้มความสนใจกับการค้าขายในอินเดียอย่างสิ้นเชิงในศตวรรษที่ 18 สาเหตุที่โปรตุเกสไม่ประสบผลสำเร็จในการสร้างอำนาจมีพอสรุปได้โดยย่อดังนี้. -

1. เจ้าหน้าที่รัฐบาลโปรตุเกสได้รับอนุญาตให้ดำเนินการส่วนตัว ดังนั้นพวกเจ้าหน้าที่เหล่านี้ จึงสนใจแต่ผลประโยชน์ของตนเองมากกว่าผลประโยชน์ของรัฐบาล
2. โปรตุเกสนำศาสนาไปคลุกเคล้ากับการเมืองและสร้างความเป็นปฏิปักษ์ให้แก่ชาวพื้นเมือง ตัวอย่างเช่น พยายามที่จะเผยแพร่ความเชื่อถือของพวกตนมายังประเทศอินเดีย บางแห่งถึงกับมีการบังคับให้เชื่อเป็นต้น
3. พวกโปรตุเกสไม่ให้เสรีภาพทางศาสนาแก่พลเมืองในเขตที่ตนมีอิทธิพล มุ่งหน้าทำลายชีวิตพวกมุสลิม และไม่ยอมให้พวกฮินดูในเมืองที่ประกอบพิธีทางศาสนา เป็นเหตุให้ชาวอินเดียและเจ้าผู้ครองนครต่าง ๆ ทางภาคใต้ไม่พอใจ และผลที่สุดก็กลายเป็นศัตรูกันอย่างรุนแรง โปรตุเกสไม่สามารถเอาชนะเจ้าผู้ครองนครต่าง ๆ เหล่านี้ได้

---

⁵คณีย์ ไชยโยธา, เรื่องเดิม, หน้า 71-72

4. ชาวโปรตุเกสบางพวกมีนิสัยนิยมการปล้นสะดมทางทะเล ดังนั้นจึงมีผลกระทบต่อการค้าของตนเอง แต่ยังมีอีกบางพวกที่ทำการค้าขายอย่างถูกต้อง
  5. ชาวโปรตุเกสไม่ดำเนินการค้าโดยสุจริตและเอาเปรียบข้อโกงต่าง ๆ นานา จึงไม่เป็นที่นิยมของลูกค้า
  6. โปรตุเกสค้นพบบราซิลในปี 1500 พวกเขาจึงหันความสนใจไปลงทุนธุรกิจทางตะวันตกมากขึ้น ดังนั้นการค้าในอินเดียจึงไม่ขยายตัว
  7. ไม่สามารถที่จะแข่งขันกับบริษัทการค้าของประเทศยุโรปอื่น ๆ ได้ เนื่องจากบริษัทการค้าเหล่านั้นไม่ยอมอ่อนข้อให้ ต่างก็กีดกันการค้าของโปรตุเกสเสมอมา
  8. โปรตุเกสไม่สามารถจัดส่งอุปราชชั้นดีมีความสามารถ เช่น อัลบูเคอร์กีวิมายังประเทศอินเดียได้ ดังนั้นจึงไม่สามารถขยายอิทธิพลทั้งทางการค้าและการเมืองได้สำเร็จ
  9. ในปี 1556 พระเจ้าอักบาร์มหาราช เสด็จราชย์สมบัติในอินเดีย ทำให้ราชวงศ์โมกุลมีอำนาจมาก จึงเป็นเสมือนกำแพงขวางกั้นการขยายอิทธิพลของโปรตุเกสในด้านการค้าและการเมือง
  10. ในปี 1580 โปรตุเกสตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสเปน ทั้งทางด้านการเมืองและการค้า ทำให้โปรตุเกสไม่มีเวลาสนใจในการค้าขายกับอินเดีย ยิ่งไปกว่านั้นสเปนยังส่งผู้ดูแลผลประโยชน์ของตนมาอยู่ในอินเดีย แทนอุปราชโปรตุเกสอีกด้วย จึงเป็นอุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งในความพยายามขยายอำนาจของโปรตุเกส
- จากปัจจัยสำคัญดังกล่าวมาแล้ว โปรตุเกสจึงถอนตัวออกจากอินเดียในศตวรรษที่ 18 แต่ยังคงยึดครองเมืองกัวเป็นหัวหาด และเป็นอาณานิคมของโปรตุเกสเพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่พึงได้รับเอกราชในวันที่ 20 ธันวาคม 1961 ปัจจุบันเป็นอาณาเขตสหภาพหนึ่งของอินเดีย⁶

---

⁶อาณาเขตสหภาพ หมายถึงเมืองที่มีการปกครองขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี ต่างจากรัฐหรือจังหวัด ซึ่งมีการปกครองขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการ ปัจจุบันอินเดียมี 23 รัฐ 8 อาณาเขตสหภาพ

มรดกทางวัฒนธรรมที่โปรตุเกสเหลือไว้ในอินเดีย

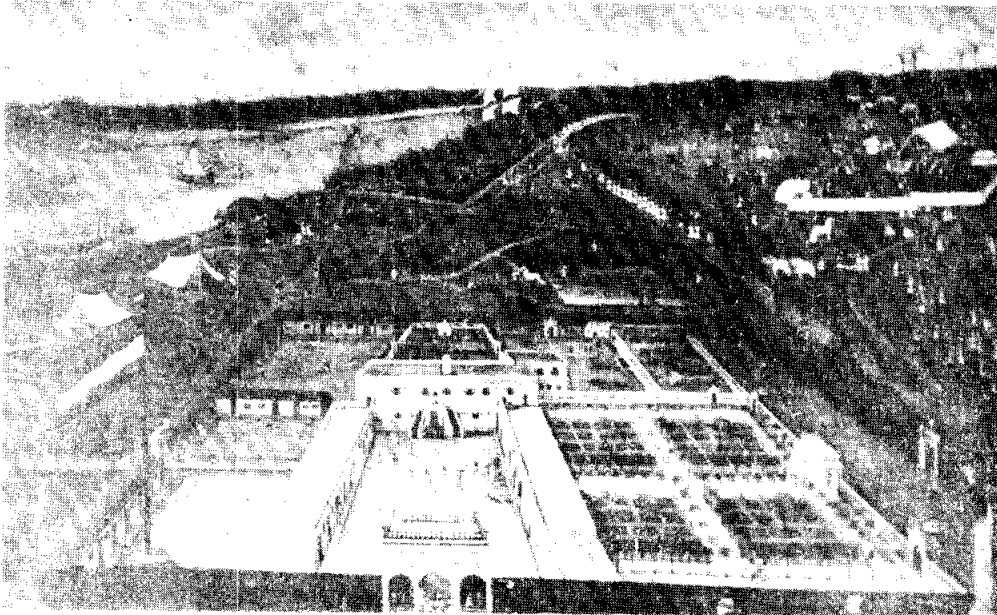
แม้ว่าโปรตุเกสได้ประกาศวัตถุประสงค์ประการแรกเอาไว้ว่า จะมาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ แต่โปรตุเกสก็ได้แสวงหาผลกำไรจากการค้าขายไปพร้อมกันด้วย จนกระทั่งถึงปี 1540 จึงได้มีการสถาปนาศาลศาสนา (Inquisition) ขึ้นที่กัว และมีมิชชันนารีนิกายเยซุอิต เดินทางมาประจำอยู่ที่ศาลดังกล่าว พระเยซุอิตเป็นพวกที่ได้รับการศึกษามาอย่างดี และมีความยึดหยุ่น พระเหล่านี้ได้พยายามสร้างความก้าวหน้าให้แก่ศาสนาคริสต์โรมันคาทอลิกด้วยการเข้าไปศึกษาการปฏิบัติทางศาสนาของท้องถิ่นเหล่านั้น แล้วเอามาตัดแปลงให้เข้ากับประเพณีปฏิบัติของคริสเตียนในอินเดีย การดัดแปลงดังกล่าวก้าวหน้าไปไกลกว่าที่ใด ๆ พระเยซุอิตในเบื้องต้นแรกรับเอาสื่อพิธีของพวกพราหมณ์และใช้ถ้อยคำของฮินดูเพื่อให้เข้าถึงประชาชนที่อยู่ในภาคใต้ของอินเดียผู้ซึ่งเป็นปฏิปักษ์ของพวกพราหมณ์ พวกพระเยซุอิตจึงเข้าสวมรอยบทบาทของคนฮินดูที่ศักดิ์สิทธิ์ไป แม้ว่าพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ดัดแปลงแก้ไขมาแล้วนี้ จะได้คนหันมานับถือศาสนาโรมันคาทอลิกมากขึ้นโดยลำดับ แต่มิชชันนารีนิกายอื่น ๆ ได้ตำหนิว่า การเป็นคริสเตียนแบบที่เอาประเพณีปฏิบัติของคนพื้นเมืองมาใช้ นั้น ก็ไม่ต่างไปจากการนำคริสต์ศาสนาเข้าไปเป็นนิกายหนึ่งของศาสนาฮินดูเท่าใดนัก ในที่สุดพระเยซุอิตก็ถูกกำจัด แต่ผลงานของพวกเขายังปรากฏให้เห็นต่อมาคือ "การมีชุมชนในโรมันคาทอลิกที่เข้มแข็งมากในอินเดียตอนใต้ จนถึงปัจจุบันนี้" ประชาชนผู้นับถือศาสนาคริสต์ในเมืองกัว เรียกว่า "ชาวกวน" (Goans) ซึ่งเกิดจากอินเดียพื้นเมืองผสมโปรตุเกส

นอกจากนี้แล้ว ยังมีส่วนเผยแพร่วิทยาการสมัยใหม่ด้านสถาปัตยกรรม เช่น การสร้างโบสถ์ พร้อมกันนั้นโปรตุเกสก็ได้แนะนำให้ชาวอินเดียรู้จักปลูกข้าวโพด มันฝรั่ง และปลูกมะพร้าวเพื่อบริโภค ซึ่งในระยะต่อมาเกิดมีโรงงานสุรามะพร้าวขึ้นที่กัวเป็นจำนวนมากมายหลายโรง ปัจจุบันนี้เมืองกัวได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่มีอุตสาหกรรมสุรามะพร้าวที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของอินเดีย

การเข้ามาของดัตช์

ดัตช์มีจุดประสงค์ที่จะมาหาตลาดการค้าเครื่องเทศในโลกตะวันออก เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1596 และได้ขออนุญาตรัฐบาลของตนก่อตั้งบริษัทการค้าขึ้นในปี ค.ศ. 1602 เรียกว่า The Dutch East Indian Company บริษัทนี้เกิดจากการรวมตัวของบริษัทเอกชนหลายบริษัทที่มาทำมาค้าขายในอินเดียนีและในอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตามดัตช์ไม่ได้มีบทบาทอะไรในอินเดียนีทั้งทางด้านการค้าและการเมือง และได้หันไปสนใจหมู่เกาะเครื่องเทศในเอเชียอาคเนย์ เห็นได้จากในปี ค.ศ. 1691 ดัตช์ได้สร้างเมืองปัตตาเวียขึ้นในเกาะชวา และในปี 1640 ยึดได้เมืองมะละกา ปี 1658 ยึดเกาะลังกาได้จากโปรตุเกส เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ดัตช์ให้ความสนใจประเทศอินเดียนีอย่างมาก และต่อมาก็เป็นปัจจัยให้ดัตช์สามารถสร้างอำนาจจักรวรรดินิยมของตนในอินโดนีเซีย และศรีลังกาได้สำเร็จ จนทั้งสองประเทศตกเป็นอาณานิคมของดัตช์ในเวลาต่อมา

โรงงานชาวฮอลันดาที่ฝั่งแม่น้ำฮุกลี
ใกล้ ๆ กัลกัตตา ค.ศ. 1665

เหตุที่ค้าไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการค้า

1. ค้าได้สร้างรากฐานทางการค้าของตนเองอย่างมั่นคงในหมู่เกาะอินเดียตะวันออก ต่อมาเมื่อขยายกิจการค้าไปในอินเดีย ทำให้ภารกิจมากขึ้น นอกจากนั้นสภาพภูมิศาสตร์ของอินเดียก็เป็นอุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งขัดขวางไม่ให้เกิดการค้าขายของค้าเจริญงอกงาม หรือแม้แต่คงระดับเดิมไว้ บางปีค้าต้องประสบกับภาวะขาดทุน
2. ค้ามีคู่แข่งที่สำคัญทางการค้าในอินเดีย คือบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ และบริษัทอินเดียตะวันออกของฝรั่งเศสซึ่งมาค้าขายภายหลังไม่นานนัก
3. บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษมีผู้นำที่มีความสามารถคือ โรเบิร์ต ไคลฟ์ ซึ่งเป็นคนหนุ่ม ฉลาด ตัดสินใจเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ถูกต้องและมีความคิดเห็นดี สามารถตัดทอนอำนาจทางการค้าของบริษัทอื่น ๆ ในอินเดียให้สำเร็จ

การเข้ามาของเดนมาร์ค

ชาวเดนมาร์คได้เริ่มเข้ามาในอินเดียในปี 1616 เพื่อจุดประสงค์ทางการค้า เหมือนกันกับประเทศในยุโรปอื่น ๆ ในปี 1920 เดนมาร์คได้ตั้งบริษัทการค้าของตนขึ้นที่เมืองตรันควิวาร์ (Tranquebar) ในแคว้นตันโจร์ (Tanjore) ทางภาคใต้ของประเทศอินเดีย ค.ศ. 1676 เดนมาร์คยึดได้เมืองเซรัมโปร์ (Serampore) ทางภาคใต้ของอินเดียเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเดนมาร์คจะพยายามขยายอิทธิพลของตนเองทั้งด้านการค้าและการเมืองในอินเดีย แต่ก็ประสบความล้มเหลวและขาดทุนเสมอมา และในที่สุดก็ได้ขายกิจการค้าของตนเองให้แก่อังกฤษ ในปี 1845⁷

สวีเดนก็เช่นเดียวกับเดนมาร์ค กล่าวคือได้เข้ามาค้าขายในประเทศอินเดีย และได้ตั้งบริษัทการค้าของตนเองขึ้นเรียกว่า "บริษัทอินเดียตะวันออกของสวีเดน" การค้าขายประสบกับภาวะขาดทุนตลอดมา จึงขายบริษัทของตนเองให้แก่อังกฤษ และถอนตนจากอินเดียในเวลาใกล้เคียงกับเดนมาร์ค

⁷V.D. Mahajan; *Opcit.*, p.9

การเข้ามาของอังกฤษ

หลังจากที่คัปตันเดรก (Drake) ได้เดินทางรอบโลกสำเร็จในปี 1580 และการมีชัยชนะทางทะเลเหนือกองทัพเรืออันเกรียงไกรของสเปนแล้ว อังกฤษเกิดมีกำลังใจที่จะไปสำรวจตลาดการค้าทางโลกตะวันออกมากยิ่งขึ้น ดังนั้นระหว่างปี 1519-1600 อังกฤษจึงได้ส่งกองทัพเรือออกไปสำรวจตามที่ต่าง ๆ ของโลก และในปี 1600 อังกฤษก็ได้ตั้งบริษัทการค้าของตนขึ้นเพื่อค้าขายกับกลุ่มประเทศในโลกตะวันออก

ในปี 1608 อังกฤษพยายามที่จะตั้งโรงงานของตนขึ้นเป็นครั้งแรกในอินเดีย โดยมี นายวิลเลียม ฮอว์กินส์ (William Hawkins) พ่อค้าใหญ่ชาวอังกฤษซึ่งเป็นพระสหายของพระเจ้าจาห์งีร์ (Jahangir) แต่ถูกพวกโปรตุเกสขัดขวาง ต่อมาเมื่อ

เซอร์ โทมัส โร

อังกฤษชนะทัพเรือโปรตุเกส ทำให้จักรพรรดิโมกุลเสื่อมใสอังกฤษมาก ยิ่งพวกโปรตุเกสปล้นสะดมเรืออินเดีย ที่นำพวกมุสลิมเดินทางไปเมกกะด้วยแล้ว จักรพรรดิโมกุลยิ่งหันมาหาพวกอังกฤษมากขึ้น ถึงกับยินยอมให้ตั้งสถานการค้าขึ้นที่เมืองสุรัต ในแคว้นคุชรัต ในปี 1612 ต่อมาชาวอังกฤษชื่อ เซอร์ โทมัส โร (Sir Thomas Roe) อาศัยอยู่ในราชสำนักโมกุล ระหว่างปี 1615-1619 เจรจาขอสิทธิในการค้ากับอินเดียได้สำเร็จ⁸

จุดมุ่งหมายของชาวอังกฤษที่เข้ามาในอินเดียสมัยนั้นก็เพื่อที่จะหาตลาดการค้าเท่านั้น มิได้มุ่งหวังผลทางการเมืองแต่ประการใด ดังนั้นพวกโมกุลจึงไม่ทำการต่อต้านประกอบกับในสมัยนั้นพวกโมกุลไม่มีกองทัพเรือที่เข้มแข็ง จึงต้องพึ่งพาทองทัพเรืออังกฤษในการ

⁸V.D. Mahajan, *British Rule in India & After*, pp. 9-10

ต่อต้านพวกโปรตุเกส เมื่อกษัตริย์โมกุลเช่น จาห์นกีร์ และ ชาร์ เจฮาน ไล่พวกโปรตุเกสออกไปจากอินเดียในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 นั้น ทำให้อังกฤษได้แหล่งการค้าในอินเดียเพิ่มเติมอีกหลายเมือง จนในปี 1690 อังกฤษก็สามารถเข้าเมืองกัลกัตตาให้บริษัทการค้าของตนได้

บริษัทการค้าอังกฤษ (The English East Indian Company)

บริษัทอังกฤษอินเดียตะวันออกเป็นบริษัทแรกที่ได้รับพระบรมราชานุญาตจากสมเด็จพระนางเจ้าเอลิซาเบธให้เข้ามาตั้งหอการค้าขึ้นเป็นครั้งแรกที่เมืองสุรัตในปี 1612 ก่อนบริษัทอื่นใดทั้งสิ้น ต่อมาก็ย้ายมาที่บอมเบย์⁹ แล้วก็ค่อย ๆ ขยายกิจการค้าและอิทธิพลไปทางฝั่งทะเลตะวันออกคือเมืองมัทราส (Madras) ในเวลานั้นอินเดียมีเจ้าผู้ครองแคว้นต่าง ๆ เป็นอิสระไม่ขึ้นต่อกัน แต่ที่เคลย์ นครหลวงนั้นมีพระเจ้าชาร์ เจฮาน แห่งราชวงศ์โมกุลเป็นผู้ครอบครอง กษัตริย์องค์สุดท้ายของราชวงศ์โมกุลที่เข้มแข็งที่สุดคือพระเจ้าโอริงเซป (Aurangzeb)

ต่อมาบริษัทการค้าของอังกฤษได้เริ่มแปรสภาพเป็นป้อมค่าย เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของตน นับแต่ปลายรัชกาลของพระเจ้าโอริงเซปเป็นต้นมา อังกฤษเริ่มสร้างป้อมค่ายต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง ภายในป้อมเหล่านั้น อังกฤษมีการปกครองตนเอง จัดการศาล และการภาษีของตนเอง อีกทั้งจ้างทหารพื้นเมืองไว้เพื่อป้องกันพวกคนอื่นอีกด้วย

ต่อมาอังกฤษมีคู่แข่งที่สำคัญที่สุดคือฝรั่งเศส พวกฝรั่งเศสก็มีความปรารถนาที่จะสร้างอาณานิคมของตนเองในโลกตะวันออกเช่นกันกับประเทศในยุโรปอื่น ๆ ในขั้นแรกฝรั่งเศสสถาปนาอาณานิคมของตนเองขึ้นในอินเดียได้สำเร็จ แต่ระยะหลังอังกฤษก็ส่งลอร์ดโรเบิร์ต ไคลฟ์ มาเป็นคู่แข่งและสามารถสร้างจักรวรรดิอังกฤษในอินเดียได้สำเร็จ ดังจะกล่าวในตอนต่อไป

---

⁹คำว่า "บอมเบย์" มาจากคำโปรตุเกสว่า "บอม บาเฮีย" (Bom Bahia) แปลว่า "ท่าเรือดี" โปรตุเกสใช้คำนี้โดยเปลี่ยนมาจากคำอินเดียว่า "มัมไบ" ซึ่งเป็นชื่อโบสถ์ที่พระคัมภีร์นางมีมา

การเข้ามาของฝรั่งเศส

ฝรั่งเศสเป็นชาติยุโรปก่อนซึ่งจะเข้าที่มาสสร้างอาณานิคมในอินเดีย เมอง กอลแบร์ (Jean Colbert) เสนาบดีคลังของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการที่รัฐบาลเป็นผู้จัดตั้งบริษัทฝรั่งเศสอินเดียตะวันออกขึ้นในอินเดีย ปี 1664 (The French East Indian Company) ถึงแม้รัฐบาลจะเป็นผู้จัดตั้งบริษัทและให้ทุนค่าใช้จ่าย แต่ความเคลื่อนไหวของบริษัทในระยะเริ่มแรกยังไม่ค่อยได้ผลคืบหน้า เพราะประสบความล้มเหลวที่จะยึดเกาะมาดากัสการ์ (Madagascar) เป็นอาณานิคมของตนเอง

ในปี ค.ศ. 1667 คณะสำรวจรุ่นใหม่ออกเดินทางจากฝรั่งเศสถึงอินเดีย โดยมี ฟรังซัว คารอง (Francios Caron) เป็นหัวหน้าคณะ และได้สร้างหอการค้าของฝรั่งเศส ขึ้นที่เมืองสุรัต เช่นเดียวกับประเทศในยุโรปอื่น ๆ ในปี ค.ศ. 1668 ต่อมาได้สร้างหอการค้าขึ้นที่เมืองมาสุลิปัทัม (Masulipatam) ในปี ค.ศ. 1669 โดยได้รับอนุญาตจากท่านสุลต่านแห่งแคว้นคอลลกอนดา ในปี ค.ศ. 1672 ฝรั่งเศสยึดได้เมืองชานโรเม ซึ่งอยู่ใกล้เมืองมัทราส แต่ต้องสูญเสียให้แก่พวกดัตช์ในปี 1673

ในปี ค.ศ. 1673 ฟรังซัว มาร์แตง (Francios Martin) ได้รับพื้นที่ตำบลหนึ่งจาก เซอร์ ข่าน โลดี (Sir Khan Lodi) ข้าหลวงมุสลิมแห่งเมืองเพชรบูรณ์ ฝรั่งเศสจึงได้ลงมือสร้างเมืองพอนดิเชอร์รี่ ณ บริเวณแห่งนี้ มาร์แตงได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ปกครองเมืองพอนดิเชอร์รี่มาตั้งแต่ ค.ศ. 1674 เขาได้พยายามปรับปรุงจนกลายเป็นเมืองสำคัญทางการค้า มาร์แตงเป็นคนมีบุคลิกลักษณะดี กล้าหาญ มานะอดทน และฉลาดหลักแหลม สามารถปฏิบัติงานท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย เพราะมีคู่อริแข่งขันทางการค้า ในขณะที่เดียวกันทางฝ่ายบ้านเมืองก็ไม่เข้มแข็งพอที่จะให้ความคุ้มครองได้ สรุปแล้วฝรั่งเศสต้องพยายามพึ่งตนเอง เพื่อรักษาความปลอดภัยและผลประโยชน์ของตนไว้ ส่วนทางแคว้นเบงกอล นาวับ ชาอิสตา ข่าน (Nawab Shaista Khan) ผู้ครองนครได้มอบบริเวณแห่งหนึ่งให้แก่ฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1674 ฝรั่งเศสได้ใช้สถานที่แห่งนี้สร้างเป็นศูนย์

กลางการค้าชื่อว่าเมืองจันทรนคร (Chandranagar)¹⁰

พวกดัชชียึดเมืองพอนดิเชอร์รีของฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1693 และต่อมาในปี 1697 ดัชได้คืนเมืองพอนดิเชอร์รีให้แก่ฝรั่งเศสตามสนธิสัญญาวิสวิก (Treaty of Ryswick) บริษัทฝรั่งเศสได้สูญเสียเงินอย่างมาก ฟรังซัว มาร์แตง ได้รับแต่งตั้งให้เป็นข้าหลวงปกครองเมืองพอนดิเชอร์รีตามเดิม พอนดิเชอร์รีเจริญขึ้นมาก เมื่อมาร์แตงถึงแก่กรรมในปี 1706 ปรากฏว่ามีพลเมืองถึง 40,000 คน ขณะที่กัลกัตตามีพลเมืองเพียง 20,000 คน เท่านั้น ภายหลังฝรั่งเศสได้เริ่มนโยบายทางการเมืองควบคุมไปกับการค้า ฟรังซัว ดูเพลซ์ ถูกส่งมายังอินเดียเพื่อเป็นข้าหลวงประจำเมืองพอนดิเชอร์รี และเป็นผู้เริ่มนโยบายสร้างจักรวรรดิฝรั่งเศสในอินเดีย ซึ่งเป็นการท้าทายอังกฤษที่มีความคิดจะสร้างจักรวรรดินิยมอังกฤษในอินเดียด้วยเหมือนกัน จะได้กล่าวในตอนต่อไป

เมืองสำคัญทางการค้า

1. **เมืองสุรัต** อยู่ในแคว้นคุชรัตทางเหนือของเมืองบอมเบย์ ชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวยุโรป ถ้าหากจะมาค้าขายกับอินเดียต้องขนส่งสินค้ามาขึ้นที่เมืองท่าสุรัต ประเทศในยุโรปทุกประเทศที่เข้ามาในอินเดียต้องมาตั้งหอการค้าของตนเองที่เมืองสุรัตแทบทั้งสิ้น เช่น โปรตุเกส ดัช เดนมาร์ก อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น ในสมัยกลาง เมืองนี้เป็นเมืองท่าเรือที่สำคัญของพวกอาหรับในการขนถ่ายสินค้านานาชนิด

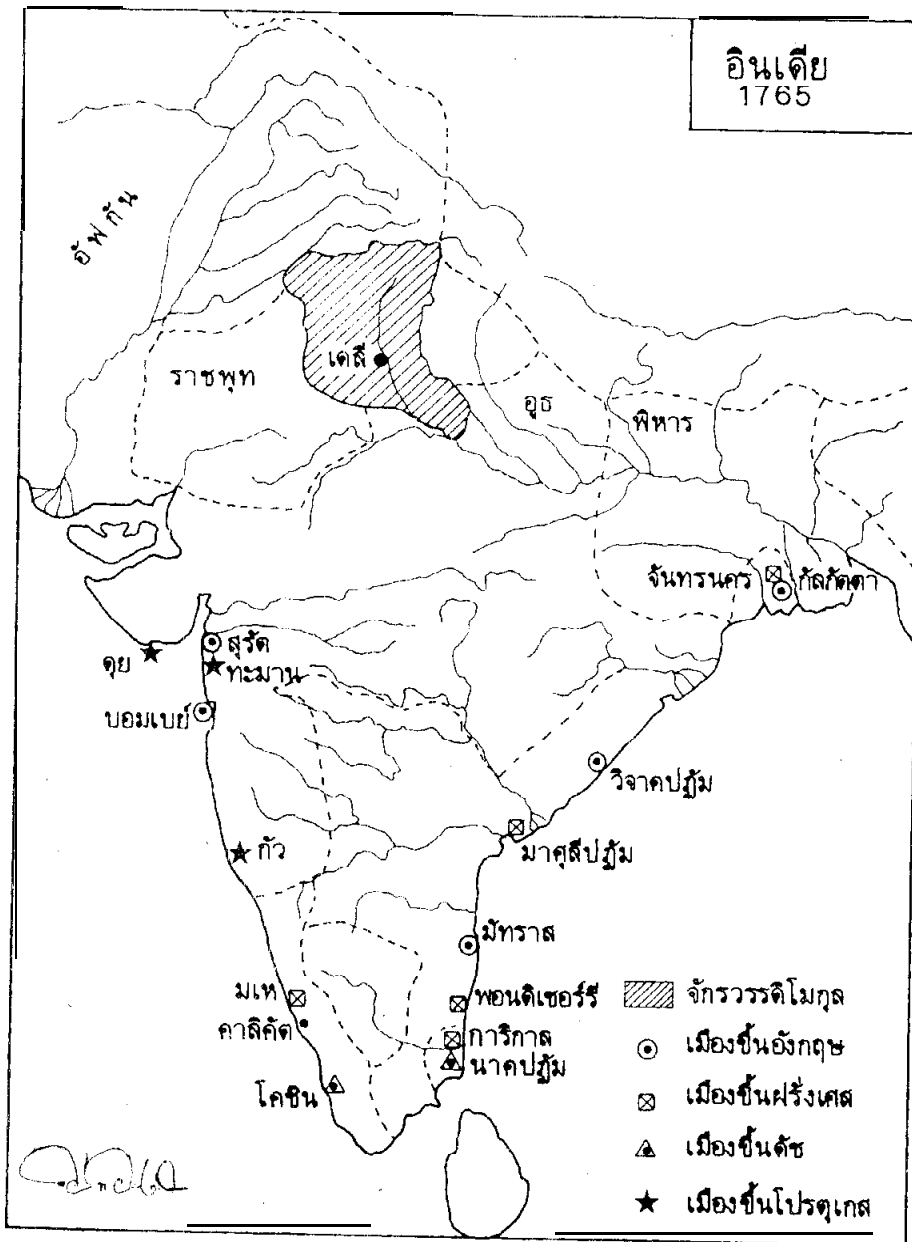
2. **เมืองทะมาน** อยู่ทางตะวันออกของอ่าวแคมเบย์ ถ้าจากเมืองท่าสุรัตมาทางใต้ อยู่เหนือบอมเบย์ เมืองนี้มีชื่อเสียงในทางต่อเรือ เป็นอาณานิคมของโปรตุเกส จนถึงเดือนธันวาคม 1961

3. **เมืองคุย** เป็นเกาะอยู่ทางตอนใต้ของแหลมการูยวาท ในแคว้นคุชรัต เป็นเมืองขึ้นของโปรตุเกสเหมือนกันกับทะมาน ฝั่งใต้รับเอกราชเป็นอาณาเขตสหภาพของอินเดีย ร่วมกันกับทะมาน

---

¹⁰ คณีย ไชโยธธา, **เรื่องเดิม**, หน้า 82-83

แผนที่แสดงเมืองสำคัญทางการค้าของยุโรปในอินเดีย

4. **บอมเบย์** ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศ บริเวณอ่าวบอมเบย์ เมืองนี้มีท่าเรือขึ้นชื่อสำหรับขนส่งสินค้า เป็นเมืองศูนย์กลางการค้าต่อเรือ สร้างเครื่องบิน และอุตสาหกรรมต่าง ๆ หลายชนิด นับเป็นเมืองที่สำคัญเมืองหนึ่งของอินเดีย บอมเบย์เป็น 1 ใน 11 เมือง ที่อังกฤษจัดระบบการปกครองแบบชั้นตรงต่ออังกฤษเรียกว่า British India

5. **เมืองกัว** อยู่ห่างบอมเบย์ลงมาทางใต้ประมาณ 200 ไมล์ เป็นศูนย์กลางการค้าของโปรตุเกส ช้าหลวงใหญ่โปรตุเกสที่กัวมีหน้าที่ปกครองเมืองทะเลมานและคุย พร้อมทั้งสามเมือง กัวจึงได้รับเอกราชให้เป็นอาณาเขตสหภาพของอินเดียเมื่อไม่นานมานี้

6. **เมืองคาลิกัต** เป็นเมืองท่าสำคัญมากที่สุดในคริสต์ศตวรรษที่ 15 อยู่ห่างฝั่งทะเลตะวันตกเฉียงใต้ของอินเดีย วาสโค ดา กามา นักเดินเรือชาวโปรตุเกสเดินเรือมาขึ้นที่เมืองท่าคาลิกัตเป็นครั้งแรก

7. **เมืองโคชิน** อยู่ฝั่งทะเลเกือบใต้มุขในแคว้นตะวันตกวันเจอร์ ชาวโปรตุเกสได้มาพักอาศัยอยู่ในเมืองนี้ และได้ขอสัมปทานที่ดินเพื่อสร้างสถานีการค้าจากราชผู้ครองเมืองนี้ให้สำเร็จ

8. **เมืองนาคะปฏัม** อยู่ห่างฝั่งตะวันออกของอินเดีย พวกดัตช์ได้สร้างสถานีการค้าของตนขึ้นที่เมืองนี้ ซึ่งอังกฤษได้ยึดครองไปในปี 1781

9. **เมืองการิกาล** อยู่เหนือเมืองนาคะปฏัม เมืองนี้เป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส

10. **เมืองทอนดิเชอร์รี** อยู่ห่างฝั่งทะเลด้านตะวันออกเฉียงใต้ของอินเดีย เป็นศูนย์กลางการค้าของฝรั่งเศส ปัจจุบันเป็นอาณาเขตสหภาพหนึ่งของอินเดีย

11. **เมืองมัทราส** อยู่ห่างฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ของอินเดีย เป็นเมืองท่าที่ดีที่สุดเมืองหนึ่งของอินเดีย อังกฤษปกครองเมืองนี้โดยตรง สินค้าที่สำคัญได้แก่หนังสัตว์ ถั่วชนิดต่าง ๆ ผ้าฝ้าย ยาสูบ น้ำมัน

12. **เมืองมาตุลีปฏัม** อยู่ฝั่งทะเลตะวันออกของอินเดีย ฝรั่งเศสได้สร้างหอการค้าของตนขึ้นที่เมืองนี้ในปี 1669

13. **เมืองวิจาปะปุระ** อยู่ฝั่งทะเลตะวันออกของอินเดีย เป็นอาณานิคมของอังกฤษ เป็นเมืองท่าเรือที่สำคัญมากทั้งในสมัยโบราณและในสมัยปัจจุบัน

14. **เมืองจันทรนคร** อยู่ใกล้กับเมืองกัลกัตตา ฝรั่งเศสสร้างหอการค้าของตนเองที่เมืองนี้ ในปี 1674

15. **เมืองกัลกัตตา** เมืองหลวงเก่าของอินเดีย เป็นเมืองสำคัญทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม อังกฤษปกครองเมืองนี้โดยตรง อูปราชอังกฤษประจำอินเดียจะต้องอยู่ในเมืองนี้ทุกคน ปัจจุบันเมืองนี้มีพลเมืองประมาณ 8 ล้านคน นับเป็นเมืองที่มีประชากรอยู่หนาแน่นเมืองหนึ่งในโลก

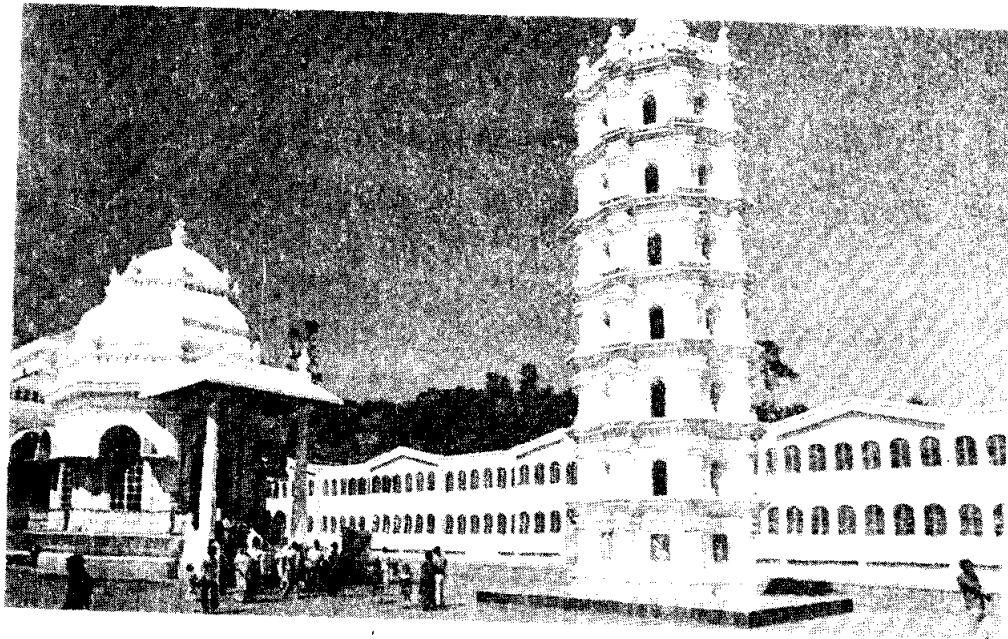
16. **เมืองทลาสส์** อยู่ห่างจากกัลกัตตาประมาณ 50 ไมล์ เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางด้านการเมืองอีกเมืองหนึ่ง มีการสู้รบกันระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศส เพื่อแย่งชิงเมืองนี้ ชัยชนะตกเป็นของอังกฤษ

17. **เดลี** เป็นเมืองเก่าแก่ที่สุดเมืองหนึ่งของอินเดีย สมัยอังกฤษเข้ามาสร้างอำนาจทางการเมืองและการเมือง เดลีไม่มีความสำคัญทางการเมืองเพราะอยู่ห่างชายฝั่งทะเล ต่อมาเมื่ออังกฤษครอบครองอินเดียได้ทั้งหมดแล้ว ได้ย้ายเมืองหลวงจากกัลกัตตา มาเป็นเดลี สร้างเมืองใหม่โดยให้สถาปนิกตะวันตกออกแบบใหม่ให้มีความสวยงามเหมือนตะวันตก เรียกว่านิวเดลี เป็นเมืองหลวงของอินเดียปัจจุบันมีประชากรประมาณ 6 ล้านคน ความจริงเดลีอาจมีประชากรมากกว่า 6 ล้านคนก็ได้ เพราะมีประชากรอยู่หนาแน่นเทียบได้กับกัลกัตตา ปักกิ่ง หรือแม้แต่เซี่ยงไฮ้ของประเทศจีน เดลีมีอยู่ 2 ส่วนคือ เดลีเก่า เรียกว่า Old Delhi และ เดลีใหม่ เรียกว่า New Delhi

18. **อักระ** อยู่ห่างเดลีมาทางทิศใต้ประมาณ 300 กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางการค้า การเมือง และการศาสนาของชาวมุสลิม ในสมัยอังกฤษเข้ามาค้าขายกับอินเดีย อักระเป็นที่ประทับของจักรพรรดิโมกุลหลายองค์ เช่น จาห์องกีร์ ชาห์เจฮาน โอริงเซป ความสำคัญของเมืองนี้คือเป็นที่ตั้งของทัชมาฮาล สิ่งมหัศจรรย์ของโลกที่ชาวมุสลิมภูมิใจในศัตวรรษที่สิบแปด ปัจจุบันเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของอินเดีย

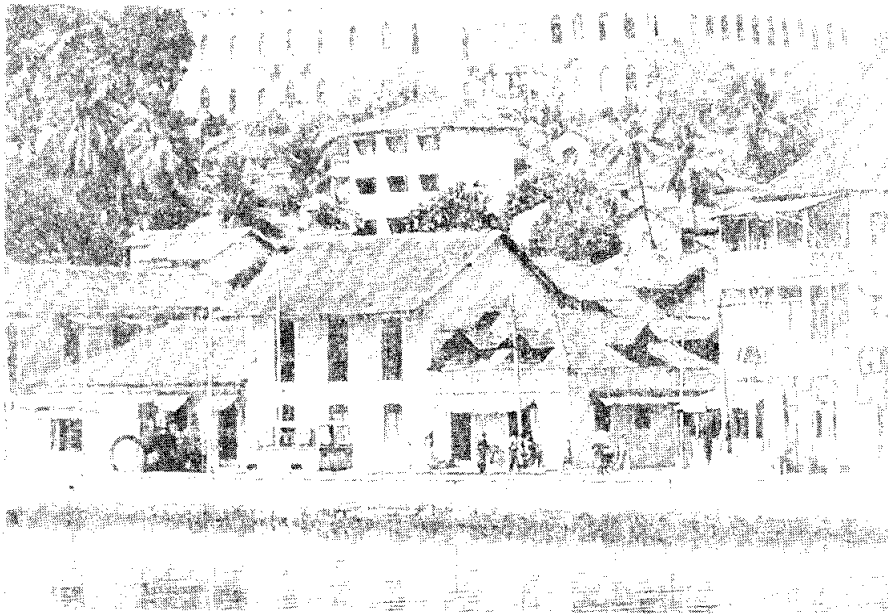
โบสถ์คารอลิกที่แก้ว

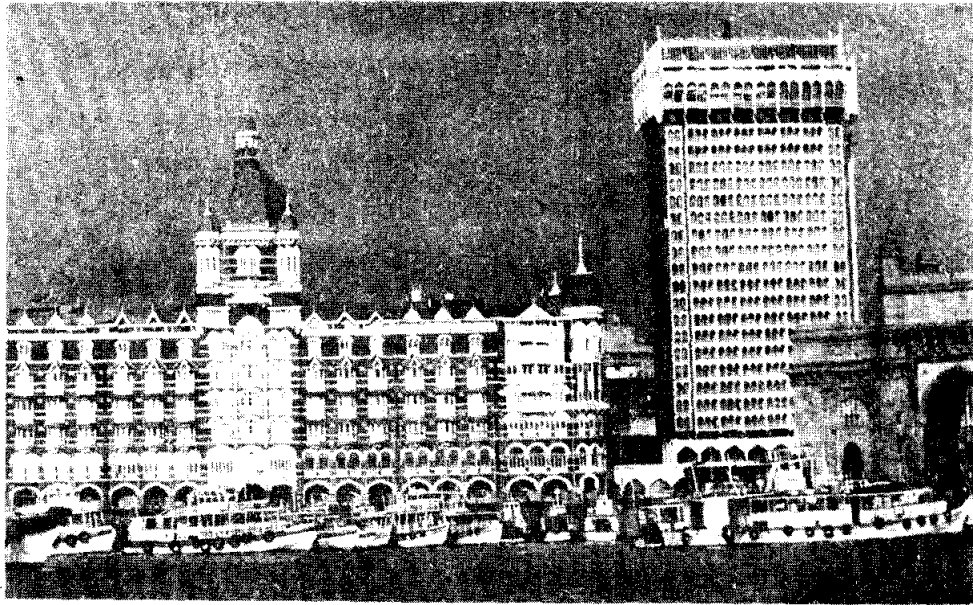
วัดฮินดูที่แก้ว เป็นศิลปะอิมเดียผสมตะวันตก

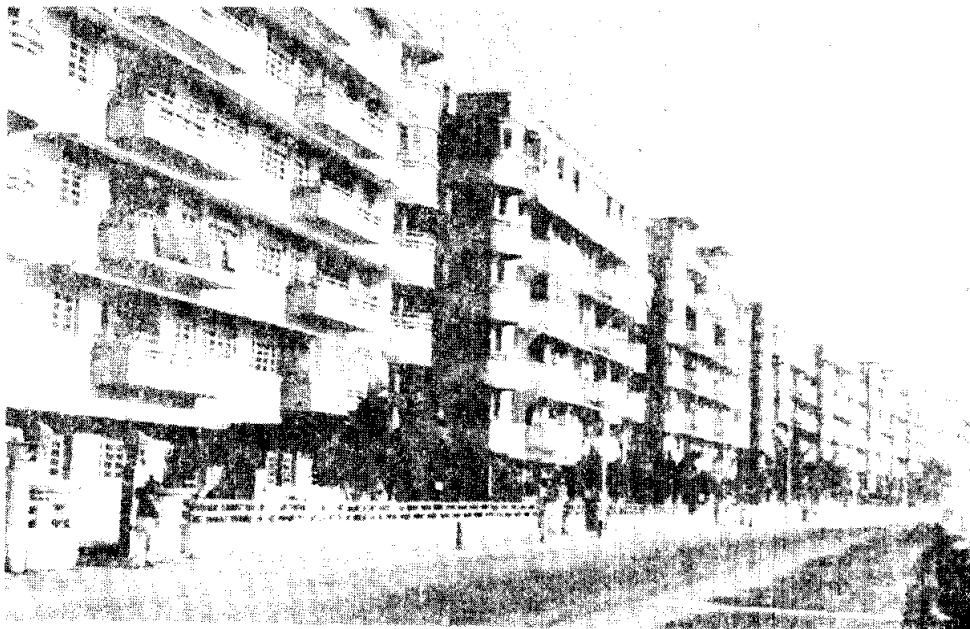
หญิงสาวขาวแก้ว

เมืองแก้ว

โรงแรมคิง ตั้งอยู่ริมอ่าวเวียงจันทน์

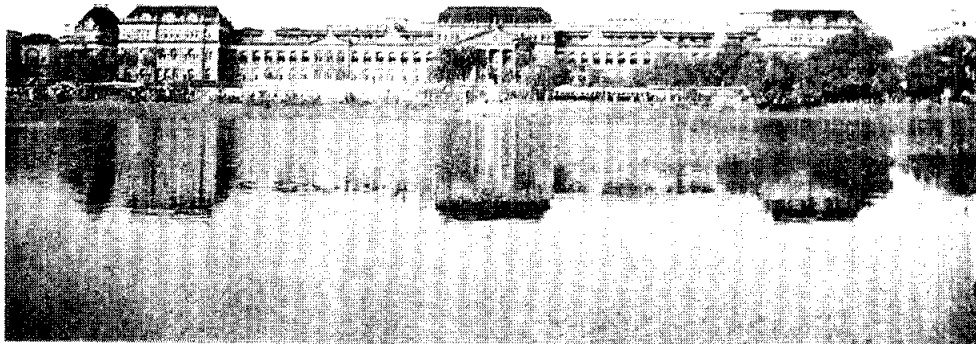
ถนน มาร์ติน ไตรฟ เวียงจันทน์

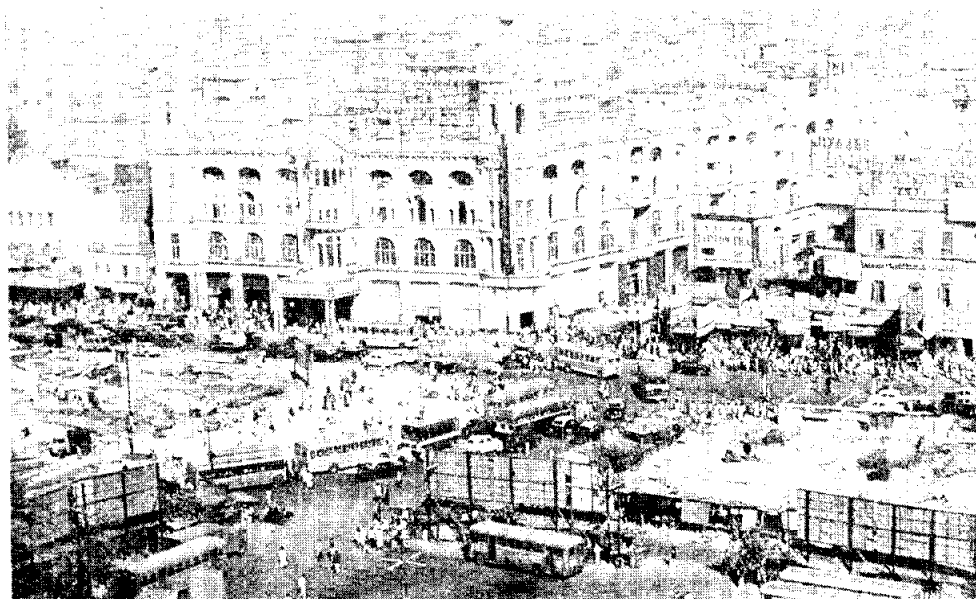
ศาลาว่าการนครอมเบย์

เตลีเก่า

จวนผู้สำเร็จราชการที่กัลกัตตา
ปัจจุบันเป็นทำเนียบรัฐบาล รัฐเบงกอล

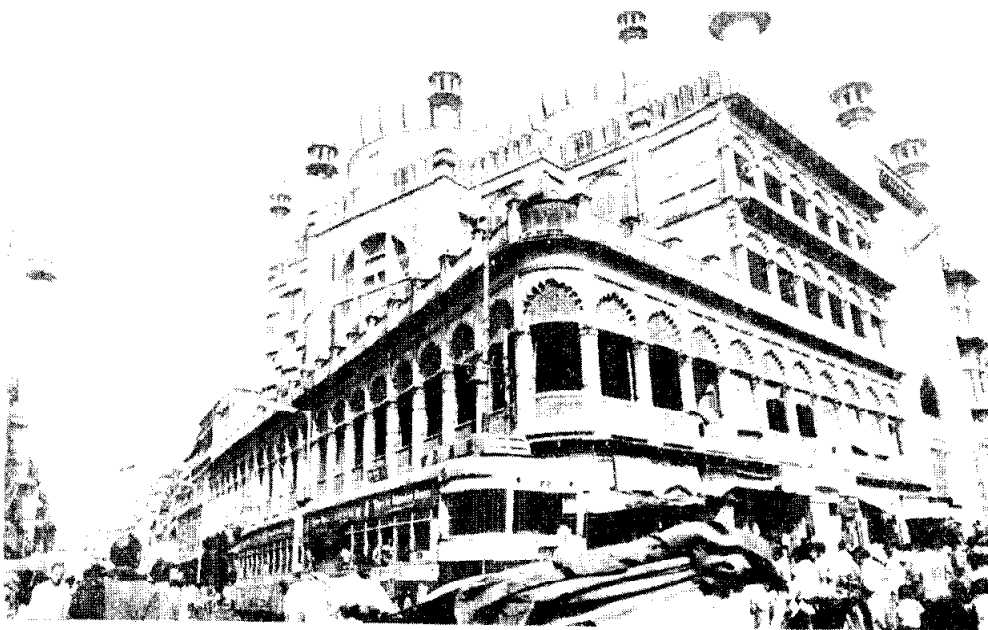

ใจกลางเมืองกัลกัตตา

โบสถ์เซนต์ปอลที่กัลกัตตา

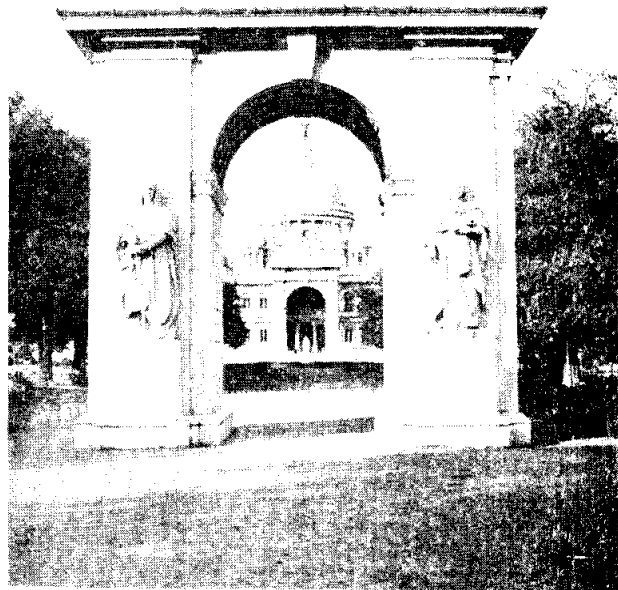
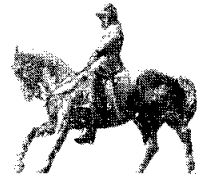

มัสยิดที่กัลกัตตา

สมเด็จพระนางเจ้าวิคตอเรีย

ค.ศ. 1873

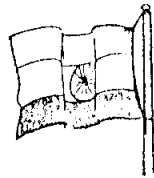

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าวิคตอเรีย

ที่ถ้ำกัศตา

แบบทดสอบบทที่ 1

1. นักประวัติศาสตร์ทั่วไปกล่าวกันว่า "เมืองท่าสุรัตในแคว้นคุชรัต เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางการค้าของชาวยุโรปเกือบทุกประเทศ" ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้หรือไม่ ? จงให้เหตุผลประกอบคำอธิบาย
2. จงกล่าวถึงการเข้ามาของโปรตุเกสในอินเดียพอได้ความ เพราะเหตุใด? โปรตุเกสจึงสร้างอำนาจจักรวรรดินิยมในอินเดียไม่สำเร็จตอบเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจน
3. จงกล่าวถึงการเข้ามาของอังกฤษและฝรั่งเศสในอินเดียพร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงบทบาทต่าง ๆ ของบริษัทอินเดียตะวันออกในอินเดีย

ตราประจำชาติอินเดีย